

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΣΜΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΠΡΟΕΚΤΑΣΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΣΜΟΣ

- Στο πλαίσιο της σύγχρονης κοινωνίας, όπου η βιομηχανική παραγωγή και το εμπόριο συνιστούν βασικούς παράγοντες της οικονομικής λειτουργίας, η συνεχής επιθυμία αγοράς και κατανάλωσης αγαθών αποτελεί βασικό ζητούμενο προκειμένου να είναι εφικτή η οικονομική ανάπτυξη και η κερδοφορία των εταιρειών. Η επιθυμία αυτή, βέβαια, υποδαυλίζεται έντεχνα μέσω των διαφημίσεων, ώστε αφενός να είναι ακατάπαυστη κι αφετέρου να κατακτά ολοένα και πιο κεντρική θέση στη ζωή των ανθρώπων, καθορίζοντας επί της ουσίας τις περισσότερες επιλογές τους.
- Ο καταναλωτισμός, αν και βασίζεται στην ήδη υπάρχουσα και εύλογη επιθυμία του ανθρώπου να κατέχει υλικά αγαθά, προωθείται συστηματικά με έμμεσους τρόπους επηρεασμού της καταναλωτικής συμπεριφοράς των πολιτών. Απώτερος στόχος των οποίων δεν είναι απλώς η επιλογή του ενός ή του άλλου προϊόντος ή αγαθού, αλλά η εδραίωση μιας αντίληψης που να επιτρέπει τον προσδιορισμό του ίδιου του ατόμου με βάση το πλήθος των υλικών αγαθών που κατέχει και καταναλώνει. Ο πολίτης παύει, έτσι, να κρίνεται ως προς το ποιος είναι, και αξιολογείται πλέον με βάση το πόσα έχει.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΣΜΟΥ

- Τα άτομα δείχνουν ολοένα και λιγότερο ενδιαφέρον για την πνευματική τους καλλιέργεια. Η αίσθηση που δημιουργείται στους πολίτες πως η καταξίωση και η αποδοχή προκύπτουν ως απόρροια της πρόσκτησης υλικών αγαθών, τους ωθεί σε μια διαρκή προσπάθεια υλικού πλουτισμού, που λειτουργεί φυσικά εις βάρος της πιο ουσιώδους προσπάθειας για την ηθική και πνευματική τους βελτίωση. Οι πνευματικές και ηθικές αρετές που κάποτε αποτελούσαν βασικό κριτήριο για την ποιότητα ενός ανθρώπου, υποχωρούν πλέον μπροστά στην αυξανόμενη βαρύτητα που έχουν λάβει τα χρήματα και ο υλικός πλούτος.

- **Θυσιάζεται στο βωμό του πλουτισμού η ηθική αρτιότητα των ανθρώπων.** Οι πολίτες με το να θέτουν ως κύριο στόχο τους τον υλικό πλουτισμό έρχονται από νωρίς αντιμέτωποι με την ανάγκη να περιορίσουν τις ηθικές αντιστάσεις τους, προκειμένου να γίνουν πιο «αποτελεσματικοί» στον ιδιαίτερα ανταγωνιστικό χώρο της ελεύθερης αγοράς.
- **Δημιουργία σημαντικών κοινωνικών ανισοτήτων.** Η έμφαση που δίνεται στον υλικό πλουτισμό έχει ως αναγκαία συνέπεια τη βάθυνση των ανισοτήτων ανάμεσα στους ευκατάστατους και τους οικονομικά ασθενείς, καθώς το περίσσειμα πλούτου που διεκδικεί η μία μερίδα προκύπτει επί της ουσίας από την εκμετάλλευση της άλλης.

- **Αρνητική ψυχολογική επίδραση.** Ο καταναλωτισμός και η διαρκής ανάγκη για χρήματα που τον ακολουθεί προκαλεί σημαντικό άγχος και έντονη αίσθηση πίεσης σε πολλούς ανθρώπους, οι οποίοι συνειδητοποιούν πόσο δύσκολο είναι να αντεπεξέλθει κανείς στα καταναλωτικά πρότυπα της εποχής.
- **Υπονόμευση των άλλων πτυχών του ανθρώπινου βίου.** Λόγω ακριβώς της αυξημένης επιθυμίας και ανάγκης για την απόκτηση περισσότερων χρημάτων, ο κάθε άνθρωπος θέτει τις ατομικές του επιδιώξεις στο επίκεντρο των καθημερινών του προσπαθειών.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΕΚΤΑΣΗ

Ορισμός Κοινωνιολογίας

- Κοινωνιολογία είναι η επιστήμη που μελετά, ως κοινωνικά φαινόμενα, την κοινωνική συμπεριφορά και την κοινωνική δράση και είναι, ως ένα βαθμό, σημείο συνάντησης και συμφωνίας των ειδικών

Επιστήμη μελέτης της κοινωνίας:

- α. μελετά τη συγκρότηση, τη λειτουργία (ή δυσλειτουργία), και το μετασχηματισμό των κοινωνικών συνόλων
- β. μελετά τις προϋποθέσεις & συνέπειες (ερμηνεία) της εμφάνισης-παραγωγής, διατήρησης, μεταβολής-εκτύλιξης, έκλειψης των κοινωνικών σχέσεων (σύνολο στοιχείων σύνδεσης) ατόμων, συνόλων, οργανώσεων
- μελετά τη συμπεριφορά από τη σκοπιά (οπτική) της κοινωνικής ομάδας και όχι του ατόμου (Επιστήμη της Ψυχολογίας).

Ποια είναι τα ερωτήματα;

- Τα διάφορα σύγχρονα κοινωνιολογικά ρεύματα είναι αρκετά δύσκολο να συναντηθούν σε κοινή επιστημονική βάση θεωρητικών αρχών και προγραμματισμού, γιατί εμποδίζονται από αγεφύρωτες διαφορές σχετικά:
  - 1. με το τι σημαίνει ο όρος «κοινωνικό φαινόμενο»,
  - 2. με τις «προϋποθέσεις» κάτω από τις οποίες τα κοινωνικά φαινόμενα γίνονται αντικείμενα κοινωνιολογικής έρευνας,
  - 3. με τις «επιστημονικές μεθόδους» για τη μελέτη των κοινωνικών φαινομένων και
  - 4. με τη «σημασία» των βασικών εννοιών «Κοινωνικότητα», «κοινωνία» και «κοινότητα»

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

- Ο Καταναλωτισμός είναι λοιπόν η τάση τις έντονης αγοραστικής κίνησης που χαρακτηρίζει τις κοινωνίες αφθονίας.
- Όσο κυριαρχεί η διαφημιστική προπαγάνδα τόσο οι άνθρωποι θα καταναλώνουν. Ωστόσο η τάση αυτή χωρίς όριο κατανάλωση περιορίζεται σε περιόδους οικονομικής κρίσης.
- Παλιότερα, ακόμα και αν δεν υπήρχε ρευστότητα χρήματος οι αγοραστές χρέωναν υπερβολικά τις πιστωτικές τους κάρτες.

- Σήμερα όμως η οικονομική κατάσταση της χώρας είναι τόσο δύσκολη που οι άνθρωποι επιλέγουν τα απολύτως απαραίτητα. Τα τρόφιμα είναι προτεραιότητα και μεγάλη μερίδα του κόσμου δεν επιλέγει τα διαφημιζόμενα τρόφιμα γιατί λόγω τις διαφήμισης η τιμή τους είναι πολύ υψηλή.
- Παρατηρείται ακόμη η τάση των μεγάλων, των ώριμων να περιορίζουν υπερβολικά τις ανάγκες τους για να αγοράσουν οι νέοι που δύσκολα αποδέχονται να στερηθούν ρούχα, ανέσεις λόγω ηλικίας.

ΤΕΛΟΣ

ΣΑΚΑΛΟΓΛΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΠΑΤΣΑΒΟΥΡΑΣ ΑΛΕΚΟΣ

ΤΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

ΜΠΑΚΟ ΚΑΣΕΜ

ΜΠΑΛΟΚΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ